

«شهر وند» اپلیکیشن‌های کاربری برای نابینایان را معرفی می‌کند

چشم دوم

رضا مهریزی - شهر وند همه ما با چالش‌هایی در زندگی روزمره روبرو هستیم. چالش‌های جسمی، روانی و عاطفی، اما بعضی از افراد نیاز به کمک بیشتری دارند چون چالشی که با آن روبرو هستند در مقایسه با دیگران بزرگتر و سخت‌تر است. اینها افرادی‌اند که به هر نوعی دارای معلولیت یا ناتوانی هستند، از ناتوانی‌های جسمی گرفته تا ناتوانی‌های اجتماعی مانند افراد مبتلا به اختلالات اوتیسم و ناتوانی‌های گفتاری. تکنولوژی مدرن این روزها می‌تواند به کمک این افراد بیاید و زندگی‌شان را غنی‌تر و راحت‌تر کند، به همین دلیل نگاهی انداخته‌ایم به چند اپلیکیشن کارآمد که برای افراد دارای ناتوانی طراحی شده‌است.

۱ صدای افراد مبتلا به اختلال گفتاری

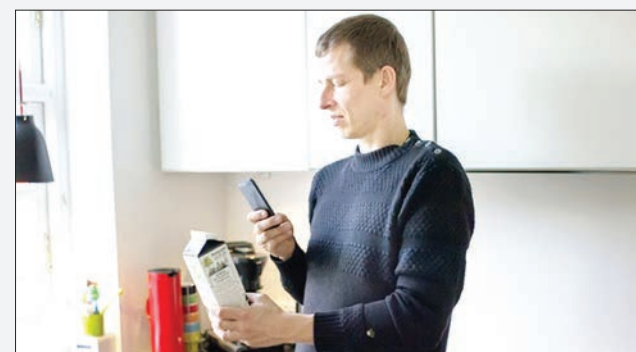
برنامه «TalkIt» می‌تواند به کمک افرادی با اختلالات حرکتی یا دارای اختلالات گفتاری بیاید، همچنین افرادی که به هر دلیلی دچار آسیب‌های مغزی از جمله فلج مغزی و سکته مغزی شده‌اند. این برنامه برای کسانی که مبتلا به اختلال اوتیسم هستند یا به بیماری پارکینسون مبتلا شده‌اند نیز مناسب است.

این برنامه قادر است کلمات و جملات نامفهوم را به ترجمه‌ای قابل فهم تبدیل کند و کاربران می‌توانند با صدای مخصوص به خود از طریق این برنامه با دیگران ارتباط برقرار کنند. تکنولوژی استفاده شده در این برنامه بسیار درخشان است. این برنامه می‌تواند الگوی آوازی مخصوص به هر فرد را تشخیص دهد و در ترجمه از آن استفاده کند، به همین دلیل به کاربران اجازه می‌دهد به آسانی با دیگران ارتباط برقرار کنند. نکته شگفت‌انگیز تر در مورد این برنامه این است که کاربران با هر زبانی می‌توانند از آن استفاده کنند.

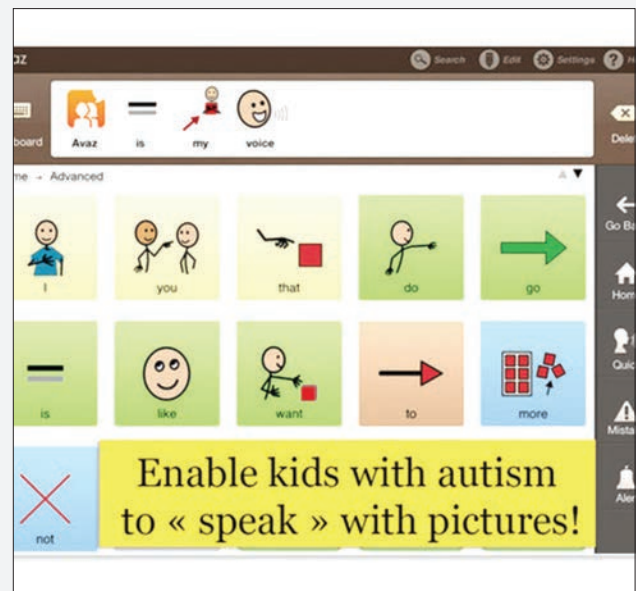
۲ چشمی برای نابینایان

نام این برنامه «Be My Eyes» و برای افراد نابینا و کم‌بینا ساخته شده است. این برنامه با کمک داوطلبان کار می‌کند. به این صورت که فرد نابینا یا کم‌بینا که نیاز به کمک دارد، در این برنامه اعلام می‌کند، داوطلبان اعلامی در یافت می‌کنند، سپس داوطلبان از طریق اتصال ویدیویی به افراد نابینا کمک می‌کنند. این برنامه می‌تواند برای کوچکی مثل چک کردن تاریخ انقضای مواد غذایی یا کارهای بزرگتری مانند کمک به نابینایانی که وارد محیط جدیدی شده‌اند و با آن آشنا هستند؛ مورد استفاده قرار بگیرد. تاکنون بیش از ۹۰ هزار داوطلب در این برنامه فعال هستند و بیش از ۷ هزار نابینا از این برنامه استفاده می‌کنند. این برنامه هدفی دوسویه را دنبال می‌کند، هم فعالیت‌های داوطلبانه را ترویج می‌کند، هم به افراد نابینا کمک می‌کند. در حال حاضر «Be My Eyes» بهترین برنامه‌ای است که مخصوص افراد نابینا طراحی شده است.

۳ ارتباط با دیگران از طریق تصاویر

یک شرکت استرالیایی برای کمک به کودکان مبتلا به اوتیسم، سندرم داون، فلج مغزی و افراد با ناتوانی‌هایی گفتاری؛ برنامه‌ای طراحی کرده که به این افراد اجازه می‌دهد از طریق تصاویر با دیگران ارتباط برقرار کنند. نام این برنامه «Avaz» است و می‌تواند در جلسات گفتار درمانی یا درمان‌هایی که پهلپه می‌خواهند توانایی گفتاری را بهبود بخشند مورد استفاده قرار گیرد. در این برنامه تصاویری برای هر کلمه وجود دارد که کاربر با کنار هم قرار دادن این تصاویر می‌تواند یک جمله تولید کند، در مرحله بعد برنامه می‌تواند این مجموعه تصاویر را به متن یا گفتار تبدیل و پخش کند.

۸ برنامه‌ای برای معلولان حرکتی

امروزه تلفن‌های هوشمند به بخش جدانشدنی زندگی ما تبدیل شده‌اند. ابزارهایی که بسیاری از اعمال روزمره ما به آنها متکی است و داشتن‌شان را امری ضروری می‌دانیم. برای بیشتر افراد، تلفن هوشمند وسیله‌ای است که برای راه‌اندازی، تنها به لمس صفحه نمایش نیاز دارد؛ اما برای کسانی که در اندام‌های فوقانی خود دچار معلولیت هستند و به سختی از دست و انگشتان خود استفاده می‌کنند، تلفن هوشمند وسیله‌ای نیست که کار با آن راحت باشد.

سامسونگ الکترونیکس اپلیکیشنی به نام «Dowel» طراحی کرده که برای کاربران دارای معلولیت، امکان کنترل تلفن هوشمند را با استفاده از دستگاه‌های کامپیوتری کمکی موجود فراهم می‌کند. این افراد در حال حاضر برای کار با کامپیوتر از ابزارهایی مانند «Headmouse»، «Trackballs» و دیگر فناوری‌های کمکی استفاده می‌کنند که بدون نیاز به کلیک کردن عمل می‌کنند؛ اما راه‌اندازی و کار با تلفن‌های هوشمند، نیازمند حرکات مختلف دست مانند ضربه زدن، لمس کردن یا کشیدن است که این دسته از کاربران را عموماً برای کنترل تلفن‌های هوشمند دچار مشکل می‌کند. اما سخت‌ترین قسمت استفاده از تلفن‌های هوشمند برای افرادی که معلولیت‌های بالا دارند از جمله خود من، کنترل لمسی این دستگاه‌هاست. برنامه «Dowel» علاوه بر حل این مشکل، امکانات دیگری را نیز فراهم می‌کند، هنگامی که اشخاص معلول به تلفن هوشمند دسترسی پیدا می‌کنند، نه تنها قادر به برقراری ارتباط، تحقیق و بسیاری کارهای دیگر می‌شوند، بلکه می‌توانند تمام وسایل برقی منزل خود را نیز کنترل کنند که این امر، مدیون رواج اینترنت اشیا (Internet of Things: IOT) است که زندگی بسیاری از معلولان را عمیقاً دگرگون کرده است. «Dowel» روی تلفن‌های هوشمند سامسونگ (گالکسی S3 تا جدیدترین مدل‌ها) قابل نصب است.

۹ ورزش برای افراد دارای معلولیت

تا به این‌جا تمام برنامه‌هایی که معرفی شد، در خارج از کشور طراحی و تولید شده‌اند، اما در کشور خودمان هم برنامه‌های مخصوص معلولان طراحی شده است. این برنامه نخستین اپلیکیشن جامع ورزش معلولان است و «ورزش برای افراد دارای معلولیت» نام دارد. هدف از طراحی این برنامه ترویج ورزش همگانی و اطلاع‌رسانی از آخرین رویدادهای ورزشی است و به همت پایگاه اینترنتی معلولان ایران (شمعدانی) منتشر شده است. «ورزش برای افراد دارای معلولیت» به سه پرسش اساسی معلولان و جانبازان علاقه‌مند به ورزش پاسخ می‌دهد: این که کجا ورزش کنند؟ چه ورزشی کرده و آن را چگونه انجام دهند؟ این برنامه در اصل یک بانک اطلاعاتی است تا افراد معلول و جانباز در سراسر ایران بتوانند با مراجعه به آن از امکانات ورزشی و رشته‌های موجود برای آموزش در شهر محل زندگی خود مطلع شوند، به شماره تلفن و آدرس مراکز ورزشی دسترسی داشته و در مورد رشته‌های اطلاعات کسب کنند. به عنوان مثال «بوچیا» یک رشته ورزشی مختص معلولان فلج مغزی است که توانایی شرکت در رشته‌های ورزشی دیگر را ندارند. با مراجعه به صفحه این رشته در برنامه، نه تنها می‌توانید با چگونگی انجام آن و وسایط رسمی اش آشنا شوید، بلکه می‌توانید ببینید آیا ورزشکاران کشورمان در این رشته دارای مدال شده‌اند یا خیر. بخش «چطور ورزش کنیم؟» هم از مفیدترین قسمت‌های برنامه برای افراد معلول به حساب می‌آید. در این بخش تمرینات ورزشی ویژه‌ای را می‌بینید که توسط متخصصان خبره برای معلولان و جانبازان با شرایط جسمانی مختلف توصیه شده‌اند. دسترسی به این اطلاعات از اینترنت کار سادها نیست، اما توسعه‌دهندگان اپلیکیشن با گردآوری آنها در یک محل، کار جست‌وجوگران این اطلاعات را به شدت ساده کرده‌اند. اما امکانات برنامه به مواردی که گفتیم ختم نمی‌شوند. پوشش اخبار ورزش معلولان، ارائه مقالات ورزشی و دسترسی به اطلاعات تماس با فدراسیون‌ها و سازمان‌های مرتبط با ورزش معلولان (همراه با نمایش مکان آنها در نقشه گوگل) قابلیت‌های دیگری هستند که از برنامه یک بانک اطلاعاتی جامع برای معلولان ورزشکار ایرانی ساختند.

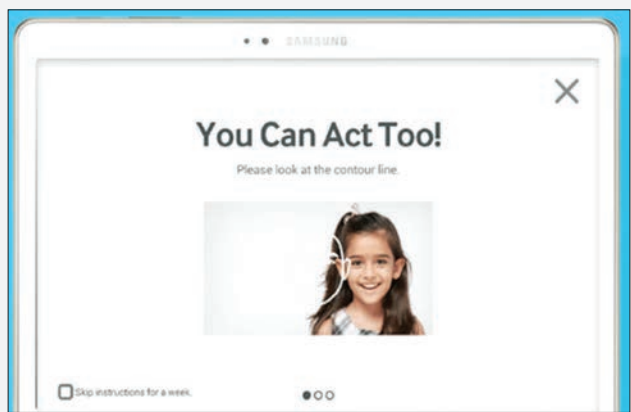

۴ تبدیل گفتار به نوشتار

این برنامه که «RogerVoice» نام دارد متخصص افراد ناشنوا و کم‌شنوا طراحی شده است. این برنامه قادر است تماس‌های تلفنی را به نوشتار تبدیل کند تا افراد ناشنوا بتوانند با دیگران تماس تلفنی داشته باشند. سازندگان این برنامه در جریان یک کمپین ویدیویی را نمایش دادند که در آن یک مادر برای نخستین بار از طرف دختر ناشنوایش تماس تلفنی داشت، کمپینی که بسیار موفق بود.

۵ برنامه‌ای برای تماس چشمی

نام این برنامه «LOOK AT ME» است و مخصوص کودکان مبتلا به اوتیسم است. هدف این برنامه بهبود مهارت‌های ارتباطی این کودکان است و توسط کمپانی سامسونگ طراحی شده که به کودکان مبتلا به اوتیسم اجازه می‌دهد توانایی‌هایشان در خواندن چهره دیگران، به یاد سپردن چهره‌ها و انتقال احساسات از طریق حالت صورت را بالا ببرند. یک آزمایش نشان داده استفاده از این برنامه برای ۱۵ دقیقه در روز و طی یک دوره هشت هفته‌ای می‌تواند توانایی کودکان مبتلا به اوتیسم را در ارتباط چشمی و خواندن چهره دیگران تا ۶۰ درصد بهبود ببخشد. این برنامه قطعاً یکی از بهترین برنامه‌هایی است که تاکنون به استفاده از تکنولوژی مدرن، ارتباطات فردی را آسان کند.

۶ برنامه‌ای برای تقویت شنوایی

برنامه «HearYouNow» مختص افرادی است که مشکلات شنوایی دارند اما سمعک استفاده نمی‌کنند و در شنیدن در امکان عمومی مانند رستوران‌ها یا جلسات، دچار مشکل هستند. این برنامه همچنین برای تماشای تلویزیون و گوش دادن به رادیو می‌تواند مفید باشد. «HearYouNow» بسته به نیاز افراد می‌تواند تنظیم شود و با اتصال هدفون صدایی تقویت شده را در اختیار کاربر بگذارد. این برنامه توسط یک شرکت هلندی تولید سمعک طراحی شده و مخصوص افرادی است که باید از سمعک استفاده کنند اما هنوز آمادگی آن را ندارند.

۷ زندگی روزانه در قالب تصاویر

عموماً کسانی که دارای اختلالاتی مانند اوتیسم، یادگیری یا اضطراب هستند، سخت می‌توانند برنامه روزانه‌شان را مانند دیگران از طریق یادداشت‌های روزانه تنظیم کنند، به همین دلیل برنامه «Stepping Stones» به این افراد اجازه می‌دهد برنامه روزانه‌شان را از طریق تصاویر برنامه‌ریزی کنند. در نهایت این برنامه می‌تواند مهارت‌های زندگی ضروری را در افراد دارای اختلالات خاص ارتقا دهد.

